

Phẩm 23: CÁC THIÊN TỬ (1)

Bấy giờ, trong hội có các Thiên tử dấy khởi ý nghĩ thế này: “Các Dược-xoa... đối với ngôn từ thần chú tuy là ẩn mật nhưng có thể biết, còn Tôn giả Thiện Hiện đối với Bát-nhã ba-la-mật-đa này, tuy dùng các thứ ngôn từ để chỉ bày nhưng bọn chúng ta hoàn toàn chẳng thể hiểu.” Thiện Hiện biết tâm niệm ấy, liền nói với họ:

–Này các vị Thiên tử, đối với những điều ta nói chẳng thể hiểu ư?

Các Thiên tử đáp:

–Đúng vậy, đúng vậy!

Cụ thọ Thiện Hiện lại bảo họ:

–Đối với pháp này, ta chưa từng nói một chữ. Các người cũng chẳng nghe thì lấy gì để hiểu? Vì sao? Vì đối với pháp Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa, mọi nẻo văn tự ngôn thuyết đều phải xa lìa. Do đó, trong ấy, người nói, người nghe và người hiểu đều chẳng thể nắm bắt được. Quả vị Giác ngộ cao tột mà tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác đã chứng, tướng của nó sâu xa, cũng lại như vậy. Thiên tử nên biết, như hóa thân của Phật hóa làm vô lượng Bí-sô, Bí-sô-ni, Ô-ba-sách-ca, Ô-ba-tư-ca đều đến nhóm họp; rồi lại hóa làm một người có thể thuyết pháp, ở trong chúng này, tuyên dương Diệu pháp, theo ý các ông thì sao? Trong đó, thật có người có thể thuyết, có thể nghe và có thể hiểu chẳng?

Các Thiên tử đáp:

–Dạ không, bạch Đại đức!

Thiện Hiện nói:

–Các Thiên tử, như thế đó! Vì tất cả pháp đều như biến hóa, nên trong Bát-nhã, người nói, người nghe, người hiểu, hoàn toàn chẳng thể nắm bắt được. Thiên tử nên biết, như ở trong mộng, mộng thấy có Phật dạy bảo, trao truyền cho Bồ-tát, Thanh văn. Theo ý các người thì sao? Trong ấy, thật có người có thể nói, có thể nghe và có thể hiểu chẳng?

Các Thiên tử đáp:

–Dạ không, bạch Đại đức!

Thiện Hiện nói:

–Các Thiên tử, như thế đó! Vì tất cả pháp đều như mộng, nên trong Bát-nhã, người nói, người nghe, người hiểu, hoàn toàn chẳng thể nắm bắt được. Thiên tử nên biết, như có hai người ở trong một hang núi, mỗi người ở một bên khen ngợi Phật, Pháp, Tăng cùng lúc phát ra tiếng vang, theo ý các ông thì sao? Hai tiếng vang này có thể nghe nhau và hiểu nhau chẳng?

Các Thiên tử đáp:

–Dạ không, bạch Đại đức!

Thiện Hiện nói:

–Các Thiên tử, như thế đó! Vì tất cả pháp đều như tiếng vang, nên trong Bát-nhã, người nói, người nghe, người hiểu, hoàn toàn chẳng thể nắm bắt được. Thiên tử nên biết, như nhà ảo thuật, hoặc đệ tử của ông ta, ở ngã tư đường, biến hóa ra bốn chúng và một thân Phật ở trong đó thuyết pháp, theo ý các ông thì sao? Trong ấy thật có người có thể nói, có thể nghe và có thể hiểu chẳng?

Các Thiên tử đáp:

–Dạ không, bạch Đại đức!

Thiện Hiện nói:

–Các Thiên tử, như thế đó! Vì tất cả pháp đều như huyễn, nên trong Bát-nhã, người nói, người nghe, người hiểu, hoàn toàn chẳng thể nắm bắt được.

Khi ấy, các Thiên tử lại nghĩ thế này: “Tôn giả Thiện Hiện, đối với pháp Bát-nhã ba-la-mật-đa này, tuy lại dùng các thứ phương tiện để nói rõ, muốn cho dễ hiểu nhưng mà nghĩa lý đã thâm diệu lại càng thâm diệu, đã vi tế lại thêm vi tế, khó thể thấu đạt được.”

Thiện Hiện biết tâm niệm của họ, liền bảo họ:

–Thiên tử nên biết, sắc chẳng phải thâm diệu, chẳng phải vi tế; thọ, tưởng, hành, thức chẳng phải thâm diệu, chẳng phải vi tế. Vì sao? Vì tánh thâm diệu vi tế của sắc chẳng thể nắm bắt được; tánh thâm diệu vi tế của thọ, tưởng, hành, thức cũng chẳng thể nắm bắt được.

Thiên tử nên biết, nhãn xứ chẳng phải thâm diệu, chẳng phải vi tế; nhĩ, tỷ, thiệt, thân, ý xứ chẳng phải thâm diệu, chẳng phải vi tế. Vì sao? Vì tánh thâm diệu vi tế của nhãn xứ chẳng thể nắm bắt được; tánh thâm diệu vi tế của nhĩ, tỷ, thiệt, thân, ý xứ cũng chẳng thể nắm bắt được.

Thiên tử nên biết, sắc xứ chẳng phải thâm diệu, chẳng phải vi tế; thanh, hương, vị, xúc, pháp xứ chẳng phải thâm diệu, chẳng phải vi tế. Vì sao? Vì tánh thâm diệu vi tế của sắc xứ chẳng thể nắm bắt được; tánh thâm diệu vi tế của thanh, hương, vị, xúc, pháp xứ cũng chẳng thể nắm bắt được.

Thiên tử nên biết, nhãn giới chẳng phải thâm diệu, chẳng phải vi tế; sắc giới, nhãn thức giới và nhãn xúc cùng các thọ do nhãn xúc làm duyên sinh ra chẳng phải thâm diệu, chẳng phải vi tế. Vì sao? Vì tánh thâm diệu vi tế của nhãn giới chẳng thể nắm bắt được; tánh thâm diệu vi tế của sắc giới, nhãn thức giới và nhãn xúc cùng các thọ do nhãn xúc làm duyên sinh ra cũng chẳng thể nắm bắt được.

Thiên tử nên biết, nhĩ giới chẳng phải thâm diệu, chẳng phải vi tế; thanh giới, nhĩ thức giới và nhĩ xúc cùng các thọ do nhĩ xúc làm duyên sinh ra chẳng phải thâm diệu, chẳng phải vi tế. Vì sao? Vì tánh thâm diệu vi tế của nhĩ giới chẳng thể nắm bắt được; tánh thâm diệu vi tế của thanh giới, nhĩ thức giới và nhĩ xúc cùng các thọ do nhĩ xúc làm duyên sinh ra cũng chẳng thể nắm bắt được.

Thiên tử nên biết, tỷ giới chẳng phải thâm diệu, chẳng phải vi tế; hương giới, tỷ thức giới và tỷ xúc cùng các thọ do tỷ xúc làm duyên sinh ra chẳng phải thâm diệu, chẳng phải vi tế. Vì sao? Vì tánh thâm diệu vi tế của tỷ giới chẳng thể nắm bắt được; tánh thâm diệu vi tế của hương giới, tỷ thức giới và tỷ xúc cùng các thọ do tỷ xúc làm duyên sinh ra cũng chẳng thể nắm bắt được.

Thiên tử nên biết, thiệt giới chẳng phải thâm diệu, chẳng phải vi tế; vị giới, thiệt thức giới và thiệt xúc cùng các thọ do thiệt xúc làm duyên sinh ra chẳng phải thâm diệu, chẳng phải vi tế. Vì sao? Vì tánh thâm diệu vi tế của thiệt giới chẳng thể nắm bắt được; tánh thâm diệu vi tế của vị giới, thiệt thức giới và thiệt xúc cùng các thọ do thiệt xúc làm duyên sinh ra cũng chẳng thể nắm bắt được.

Thiên tử nên biết, thân giới chẳng phải thâm diệu, chẳng phải vi tế; xúc giới, thân thức giới và thân xúc cùng các thọ do thân xúc làm duyên sinh ra chẳng phải thâm diệu, chẳng phải vi tế. Vì sao? Vì tánh thâm diệu vi tế của thân giới chẳng thể nắm bắt được; tánh thâm diệu vi tế của xúc giới, thân thức giới và thân xúc cùng các thọ do thân xúc làm duyên sinh ra cũng chẳng thể nắm bắt được.

Thiên tử nên biết, ý giới chẳng phải thâm diệu, chẳng phải vi tế; pháp giới, ý thức giới và ý xúc cùng các thọ do ý xúc làm duyên sinh ra chẳng phải thâm diệu, chẳng phải vi tế. Vì sao? Vì tánh thâm diệu vi tế của ý giới chẳng thể nắm bắt được; tánh thâm diệu vi tế của pháp giới, ý thức giới và ý xúc cùng các thọ do ý xúc làm duyên sinh ra cũng chẳng thể nắm bắt được.

Thiên tử nên biết, địa giới chẳng phải thâm diệu, chẳng phải vi tế; thủy, hỏa, phong, không, thức giới chẳng phải thâm diệu, chẳng phải vi tế. Vì sao? Vì tánh thâm diệu vi tế của địa giới chẳng thể nắm bắt được; tánh thâm diệu vi tế của thủy, hỏa, phong, không, thức giới cũng chẳng thể nắm bắt được.

Thiên tử nên biết, Thánh đế khổ chẳng phải thâm diệu, chẳng phải vi tế; Thánh đế tập, diệt, đạo chẳng phải thâm diệu, chẳng phải vi tế. Vì sao? Vì tánh thâm diệu vi tế của Thánh đế khổ chẳng thể nắm bắt được; tánh thâm diệu vi tế của Thánh đế tập, diệt, đạo cũng chẳng thể nắm bắt được.

Thiên tử nên biết, vô minh chẳng phải thâm diệu, chẳng phải vi tế; hành, thức, danh sắc, lục xứ, xúc, thọ, ái, thủ, hữu, sinh, lão tử, sầu bi khổ ưu não chẳng phải thâm diệu, chẳng phải vi tế. Vì sao? Vì tánh thâm diệu vi tế của vô minh chẳng thể nắm bắt được; tánh thâm diệu vi tế của hành cho đến lão tử, sầu bi khổ ưu não cũng chẳng thể nắm bắt được.

Thiên tử nên biết, pháp không bên trong chẳng phải thâm diệu, chẳng phải vi tế; pháp không bên ngoài, pháp không cả trong ngoài, pháp không không, pháp không lớn, pháp không thẳng nghĩa, pháp không hữu vi, pháp không vô vi, pháp không rốt ráo, pháp không không biên giới, pháp không tản mạn, pháp không không đối khác, pháp không bản tánh, pháp không tự tướng, pháp không cộng tướng, pháp không nơi tất cả pháp, pháp không chẳng thể nắm bắt được, pháp không không tánh, pháp không tự tánh, pháp không không tánh tự tánh chẳng phải thâm diệu, chẳng phải vi tế. Vì sao? Vì tánh thâm diệu vi tế của pháp không bên trong chẳng thể nắm bắt được; tánh thâm diệu vi tế của pháp không bên ngoài cho đến pháp không không tánh tự tánh cũng chẳng thể nắm bắt được.

Thiên tử nên biết, chân như chẳng phải thâm diệu, chẳng phải vi tế; pháp giới, pháp tánh, tánh không hư vọng, tánh chẳng đối khác, tánh bình đẳng, tánh ly sinh, pháp định, pháp trụ, thật tế, cảnh giới hư không, cảnh giới chẳng thể nghĩ bàn chẳng phải thâm diệu, chẳng phải vi tế. Vì sao? Vì tánh thâm diệu vi tế của chân như chẳng thể nắm bắt được; tánh thâm diệu vi tế của pháp giới cho đến cảnh giới chẳng thể nghĩ bàn cũng chẳng thể nắm bắt được.

Thiên tử nên biết, Bồ thí ba-la-mật-đa chẳng phải thâm diệu, chẳng phải vi tế; Tịnh giới, An nhẫn, Tinh tấn, Tĩnh lự, Bát-nhã ba-la-mật-đa chẳng phải thâm diệu, chẳng phải vi tế. Vì sao? Vì tánh thâm diệu vi tế của Bồ thí ba-la-mật-đa chẳng thể nắm bắt được; tánh thâm diệu vi tế của Tịnh giới cho đến Bát-nhã ba-la-mật-đa cũng chẳng thể nắm bắt được.

Thiên tử nên biết, bốn Tĩnh lự chẳng phải thâm diệu, chẳng phải vi tế; bốn Vô lượng, bốn Định vô sắc chẳng phải thâm diệu, chẳng phải vi tế. Vì sao? Vì tánh thâm diệu vi tế của bốn Tĩnh lự chẳng thể nắm bắt được; tánh thâm diệu vi tế của bốn Vô lượng, bốn Định vô sắc cũng chẳng thể nắm bắt được.

Thiên tử nên biết, tám Giải thoát chẳng phải thâm diệu, chẳng phải vi tế; tám Thắng xứ, chín Định thứ đệ, mười Biến xứ chẳng phải thâm diệu, chẳng phải vi tế. Vì sao? Vì

tánh tâm diệu vi tế của tám Giải thoát chẳng thể nắm bắt được; tánh tâm diệu vi tế của tám Thắng xứ, chín Định thứ đệ, mười Biến xứ cũng chẳng thể nắm bắt được.

Thiên tử nên biết, bốn Niệm trụ chẳng phải thâm diệu, chẳng phải vi tế; bốn Chánh đoạn, bốn Thân tức, năm Căn, năm Lực, bảy chi Đăng giác, tám chi Thánh đạo chẳng phải thâm diệu, chẳng phải vi tế. Vì sao? Vì tánh tâm diệu vi tế của bốn Niệm trụ chẳng thể nắm bắt được; tánh tâm diệu vi tế của bốn Chánh đoạn cho đến tám chi Thánh đạo cũng chẳng thể nắm bắt được.

Thiên tử nên biết, năm loại mắt chẳng phải thâm diệu, chẳng phải vi tế; sáu phép thần thông chẳng phải thâm diệu, chẳng phải vi tế. Vì sao? Vì tánh tâm diệu vi tế của năm loại mắt chẳng thể nắm bắt được; tánh tâm diệu vi tế của sáu phép thần thông cũng chẳng thể nắm bắt được.

Thiên tử nên biết, mười lực của Phật chẳng phải thâm diệu, chẳng phải vi tế; bốn điều không sợ, bốn sự hiểu biết thông suốt, đại Từ, đại Bi, đại Hỷ, đại Xả, mười tám pháp Phật bất cộng chẳng phải thâm diệu, chẳng phải vi tế. Vì sao? Vì tánh tâm diệu vi tế của mười lực của Phật chẳng thể nắm bắt được; tánh tâm diệu vi tế của bốn điều không sợ cho đến mười tám pháp Phật bất cộng cũng chẳng thể nắm bắt được.

Thiên tử nên biết, pháp không quên mất chẳng phải thâm diệu, chẳng phải vi tế; tánh luôn luôn xả chẳng phải thâm diệu, chẳng phải vi tế. Vì sao? Vì tánh tâm diệu vi tế của pháp không quên mất chẳng thể nắm bắt được; tánh tâm diệu vi tế của tánh luôn luôn xả cũng chẳng thể nắm bắt được.

Thiên tử nên biết, tất cả pháp môn Đà-la-ni chẳng phải thâm diệu, chẳng phải vi tế; tất cả pháp môn Tam-ma-địa chẳng phải thâm diệu, chẳng phải vi tế. Vì sao? Vì tánh tâm diệu vi tế của tất cả pháp môn Đà-la-ni chẳng thể nắm bắt được; tánh tâm diệu vi tế của tất cả pháp môn Tam-ma-địa cũng chẳng thể nắm bắt được.

Thiên tử nên biết, trí Nhất thiết chẳng phải thâm diệu, chẳng phải vi tế; trí Đạo tướng, trí Nhất thiết tướng chẳng phải thâm diệu, chẳng phải vi tế. Vì sao? Vì tánh tâm diệu vi tế của trí Nhất thiết chẳng thể nắm bắt được; tánh tâm diệu vi tế của trí Đạo tướng, trí Nhất thiết tướng cũng chẳng thể nắm bắt được.

Thiên tử nên biết, Thanh văn thừa chẳng phải thâm diệu, chẳng phải vi tế; Độc giác thừa, Vô thượng thừa chẳng phải thâm diệu, chẳng phải vi tế. Vì sao? Vì tánh tâm diệu vi tế của Thanh văn thừa chẳng thể nắm bắt được; tánh tâm diệu vi tế của Độc giác thừa, Vô thượng thừa cũng chẳng thể nắm bắt được.

Thiên tử nên biết, Dự lưu chẳng phải thâm diệu, chẳng phải vi tế; Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán chẳng phải thâm diệu, chẳng phải vi tế. Vì sao? Vì tánh tâm diệu vi tế của Dự lưu chẳng thể nắm bắt được; tánh tâm diệu vi tế của Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán cũng chẳng thể nắm bắt được.

Thiên tử nên biết, Dự lưu hương, Dự lưu quả chẳng phải thâm diệu, chẳng phải vi tế; Nhất lai hương, Nhất lai quả, Bất hoàn hương, Bất hoàn quả, A-la-hán hương, A-la-hán quả chẳng phải thâm diệu, chẳng phải vi tế. Vì sao? Vì tánh tâm diệu vi tế của Dự lưu hương, Dự lưu quả chẳng thể nắm bắt được; tánh tâm diệu vi tế của Nhất lai hương, Nhất lai quả cho đến A-la-hán hương, A-la-hán quả cũng chẳng thể nắm bắt được.

Thiên tử nên biết, Độc giác chẳng phải thâm diệu, chẳng phải vi tế; Độc giác hương, Độc giác quả chẳng phải thâm diệu, chẳng phải vi tế. Vì sao? Vì tánh tâm diệu vi tế của Độc giác chẳng thể nắm bắt được; tánh tâm diệu vi tế của Độc giác hương, Độc giác quả cũng chẳng thể nắm bắt được.

Thiên tử nên biết, Đại Bồ-tát chẳng phải thâm diệu, chẳng phải vi tế; quả vị Giác ngộ cao tốt cũng chẳng phải thâm diệu, chẳng phải vi tế. Vì sao? Vì tánh thâm diệu vi tế của sắc chẳng thể nắm bắt được; tánh thâm diệu vi tế của quả vị Giác ngộ cao tốt cũng chẳng thể nắm bắt được.

Thiên tử nên biết, pháp của Đại Bồ-tát chẳng phải thâm diệu, chẳng phải vi tế; quả vị Giác ngộ cao tốt chẳng phải thâm diệu, chẳng phải vi tế. Vì sao? Vì tánh thâm diệu vi tế của sắc chẳng thể nắm bắt được; tánh thâm diệu vi tế của quả vị Giác ngộ cao tốt cũng chẳng thể nắm bắt được.

Thiên tử nên biết, bậc Cực hỷ chẳng phải thâm diệu, chẳng phải vi tế; bậc Ly cấu, bậc Phát quang, bậc Diệm tuệ, bậc Cực nan thắng, bậc Hiện tiền, bậc Viễn hành, bậc Bất động, bậc Thiện tuệ, bậc Pháp vân chẳng phải thâm diệu, chẳng phải vi tế. Vì sao? Vì tánh thâm diệu vi tế của bậc Cực hỷ chẳng thể nắm bắt được; tánh thâm diệu vi tế của bậc Ly cấu cho đến bậc Pháp vân cũng chẳng thể nắm bắt được.

Thiên tử nên biết, pháp của bậc Cực hỷ chẳng phải thâm diệu, chẳng phải vi tế; pháp của bậc Ly cấu, bậc Phát quang, bậc Diệm tuệ, bậc Cực nan thắng, bậc Hiện tiền, bậc Viễn hành, bậc Bất động, bậc Thiện tuệ, bậc Pháp vân chẳng phải thâm diệu, chẳng phải vi tế. Vì sao? Vì tánh thâm diệu vi tế của pháp bậc Cực hỷ chẳng thể nắm bắt được; tánh thâm diệu vi tế của pháp bậc Ly cấu cho đến bậc Pháp vân cũng chẳng thể nắm bắt được.

Thiên tử nên biết, bậc phàm phu chẳng phải thâm diệu, chẳng phải vi tế; bậc Chủng tánh, bậc Đệ bát, bậc Cụ kiến, bậc Bạc, bậc Ly dục, bậc Dĩ biện, bậc Độc giác, bậc Bồ-tát, bậc Như Lai chẳng phải thâm diệu, chẳng phải vi tế. Vì sao? Vì tánh thâm diệu vi tế của bậc phàm phu chẳng thể nắm bắt được; tánh thâm diệu vi tế của bậc Chủng tánh cho đến bậc Như Lai cũng chẳng thể nắm bắt được.

Thiên tử nên biết, pháp của bậc phàm phu chẳng phải thâm diệu, chẳng phải vi tế; pháp của bậc Chủng tánh, bậc Đệ bát, bậc Cụ kiến, bậc Bạc, bậc Ly dục, bậc Dĩ biện, bậc Độc giác, bậc Bồ-tát, bậc Như Lai chẳng phải thâm diệu, chẳng phải vi tế. Vì sao? Vì tánh thâm diệu vi tế của pháp bậc phàm phu chẳng thể nắm bắt được; tánh thâm diệu vi tế của pháp bậc Chủng tánh cho đến bậc Như Lai cũng chẳng thể nắm bắt được.

Khi ấy, các Thiên tử lại nghĩ như vậy:

–Trong pháp mà Tôn giả Thiện Hiện đã thuyết chẳng nêu bày về sắc; chẳng nêu bày về thọ, tưởng, hành, thức. Vì sao? Vì tánh của sắc uẩn... là chẳng thể nêu bày.

Trong pháp mà Tôn giả Thiện Hiện đã thuyết chẳng nêu bày về nhãn xứ; chẳng nêu bày về nhĩ, tỷ, thiệt, thân, ý xứ. Vì sao? Vì tánh của nhãn xứ... là chẳng thể nêu bày.

Trong pháp mà Tôn giả Thiện Hiện đã thuyết chẳng nêu bày về sắc xứ; chẳng nêu bày về thanh, hương, vị, xúc, pháp xứ. Vì sao? Vì tánh của sắc xứ... là chẳng thể nêu bày.

Trong pháp mà Tôn giả Thiện Hiện đã thuyết chẳng nêu bày về nhãn giới; chẳng nêu bày về sắc giới, nhãn thức giới và nhãn xúc cùng các thọ do nhãn xúc làm duyên sinh ra. Vì sao? Vì tánh của nhãn giới... là chẳng thể nêu bày.

Trong pháp mà Tôn giả Thiện Hiện đã thuyết chẳng nêu bày về nhĩ giới; chẳng nêu bày về thanh giới, nhĩ thức giới và nhĩ xúc cùng các thọ do nhĩ xúc làm duyên sinh ra. Vì sao? Vì tánh của nhĩ giới... là chẳng thể nêu bày.

Trong pháp mà Tôn giả Thiện Hiện đã thuyết chẳng nêu bày về tỷ giới; chẳng nêu

bày về hương giới, tử thức giới và tử xúc cùng các thọ do tử xúc làm duyên sinh ra. Vì sao? Vì tánh của tử giới... là chẳng thể nêu bày.

Trong pháp mà Tôn giả Thiện Hiện đã thuyết chẳng nêu bày về thiết giới; chẳng nêu bày về vị giới, thiết thức giới và thiết xúc cùng các thọ do thiết xúc làm duyên sinh ra. Vì sao? Vì tánh của thiết giới... là chẳng thể nêu bày.

Trong pháp mà Tôn giả Thiện Hiện đã thuyết chẳng nêu bày về thân giới; chẳng nêu bày về xúc giới, thân thức giới và thân xúc cùng các thọ do thân xúc làm duyên sinh ra. Vì sao? Vì tánh của thân giới... là chẳng thể nêu bày.

Trong pháp mà Tôn giả Thiện Hiện đã thuyết chẳng nêu bày về ý giới; chẳng nêu bày về pháp giới, ý thức giới và ý xúc cùng các thọ do ý xúc làm duyên sinh ra. Vì sao? Vì tánh của ý giới... là chẳng thể nêu bày.

Trong pháp mà Tôn giả Thiện Hiện đã thuyết chẳng nêu bày về địa giới; chẳng nêu bày về thủy, hỏa, phong, không, thức giới. Vì sao? Vì tánh của địa giới... là chẳng thể nêu bày.

Trong pháp mà Tôn giả Thiện Hiện đã thuyết chẳng nêu bày về Thánh đế khổ; chẳng nêu bày về Thánh đế tập, diệt, đạo. Vì sao? Vì tánh của Thánh đế khổ... là chẳng thể nêu bày.

Trong pháp mà Tôn giả Thiện Hiện đã thuyết chẳng nêu bày về vô minh; chẳng nêu bày về hành, thức, danh sắc, lục xứ, xúc, thọ, ái, thủ, hữu, sinh, lão tử, sầu bi khổ ưu não. Vì sao? Vì tánh của vô minh... là chẳng thể nêu bày.

Trong pháp mà Tôn giả Thiện Hiện đã thuyết chẳng nêu bày về pháp không bên trong; chẳng nêu bày về pháp không bên ngoài, pháp không cả trong ngoài, pháp không không, pháp không lớn, pháp không thắng nghĩa, pháp không hữu vi, pháp không vô vi, pháp không rốt ráo, pháp không không biên giới, pháp không tản mạn, pháp không không đối khác, pháp không bản tánh, pháp không tự tướng, pháp không cộng tướng, pháp không nơi tất cả pháp, pháp không chẳng thể nắm bắt được, pháp không không tánh, pháp không tự tánh, pháp không không tánh tự tánh. Vì sao? Vì tánh của pháp không bên trong... là chẳng thể nêu bày.

Trong pháp mà Tôn giả Thiện Hiện đã thuyết chẳng nêu bày về chân như; chẳng nêu bày về pháp giới, pháp tánh, tánh không hư vọng, tánh chẳng đối khác, tánh bình đẳng, tánh ly sinh, pháp định, pháp trụ, thật tế, cảnh giới hư không, cảnh giới chẳng thể nghĩ bàn. Vì sao? Vì tánh của chân như... là chẳng thể nêu bày.

Trong pháp mà Tôn giả Thiện Hiện đã thuyết chẳng nêu bày về Bồ thí ba-la-mật-đa; chẳng nêu bày về Tịnh giới, An nhẫn, Tinh tấn, Tĩnh lự, Bát-nhã ba-la-mật-đa. Vì sao? Vì tánh của Bồ thí ba-la-mật-đa... là chẳng thể nêu bày.

Trong pháp mà Tôn giả Thiện Hiện đã thuyết chẳng nêu bày về bốn Tĩnh lự; chẳng nêu bày về bốn Vô lượng, bốn Định vô sắc. Vì sao? Vì tánh của bốn Tĩnh lự... là chẳng thể nêu bày.

Trong pháp mà Tôn giả Thiện Hiện đã thuyết chẳng nêu bày về tám Giải thoát; chẳng nêu bày về tám Thắng xứ, chín Định thứ đệ, mười Biến xứ. Vì sao? Vì tánh của tám Giải thoát... là chẳng thể nêu bày.

Trong pháp mà Tôn giả Thiện Hiện đã thuyết chẳng nêu bày về bốn Niệm trụ; chẳng nêu bày về bốn Chánh đoạn, bốn Thần túc, năm Căn, năm Lực, bảy chi Đăng giác, tám chi Thánh đạo. Vì sao? Vì tánh của bốn Niệm trụ... là chẳng thể nêu bày.

Trong pháp mà Tôn giả Thiện Hiện đã thuyết chẳng nêu bày về pháp môn giải

thoát Không; chẳng nêu bày về pháp môn giải thoát Vô tướng, Vô nguyện. Vì sao? Vì tánh của pháp môn giải thoát Không... là chẳng thể nêu bày.

Trong pháp mà Tôn giả Thiện Hiện đã thuyết chẳng nêu bày về năm loại mắt; chẳng nêu bày về sáu phép thân thông. Vì sao? Vì tánh của năm loại mắt... là chẳng thể nêu bày.

Trong pháp mà Tôn giả Thiện Hiện đã thuyết chẳng nêu bày về mười lực của Phật; chẳng nêu bày về bốn điều không sợ, bốn sự hiểu biết thông suốt, đại Từ, đại Bi, đại Hỷ, đại Xả, mười tám pháp Phật bất cộng. Vì sao? Vì tánh của mười lực của Phật... là chẳng thể nêu bày.

Trong pháp mà Tôn giả Thiện Hiện đã thuyết chẳng nêu bày về pháp không quên mất; chẳng nêu bày về tánh luôn luôn xả. Vì sao? Vì tánh của pháp không quên mất... là chẳng thể nêu bày.

Trong pháp mà Tôn giả Thiện Hiện đã thuyết chẳng nêu bày về tất cả pháp môn Đà-la-ni; chẳng nêu bày về tất cả pháp môn Tam-ma-địa. Vì sao? Vì tánh của tất cả pháp môn Đà-la-ni... là chẳng thể nêu bày.

Trong pháp mà Tôn giả Thiện Hiện đã thuyết chẳng nêu bày về trí Nhất thiết; chẳng nêu bày về trí Đạo tướng, trí Nhất thiết tướng. Vì sao? Vì tánh của trí Nhất thiết... là chẳng thể nêu bày.

Trong pháp mà Tôn giả Thiện Hiện đã thuyết chẳng nêu bày về Thanh văn thừa; chẳng nêu bày về Độc giác thừa, Vô thượng thừa. Vì sao? Vì tánh của Thanh văn thừa... là chẳng thể nêu bày.

Trong pháp mà Tôn giả Thiện Hiện đã thuyết chẳng nêu bày về Dự lưu; chẳng nêu bày về Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán. Vì sao? Vì tánh của Dự lưu... là chẳng thể nêu bày.

Trong pháp mà Tôn giả Thiện Hiện đã thuyết chẳng nêu bày về Dự lưu hưởng, Dự lưu quả; chẳng nêu bày về Nhất lai hưởng, Nhất lai quả, Bất hoàn hưởng, Bất hoàn quả, A-la-hán hưởng, A-la-hán quả. Vì sao? Vì tánh của Dự lưu hưởng, Dự lưu quả... là chẳng thể nêu bày.

Trong pháp mà Tôn giả Thiện Hiện đã thuyết chẳng nêu bày về Độc giác; chẳng nêu bày về Độc giác hưởng, Độc giác quả. Vì sao? Vì tánh của Độc giác... là chẳng thể nêu bày.

Trong pháp mà Tôn giả Thiện Hiện đã thuyết chẳng nêu bày về Đại Bồ-tát; chẳng nêu bày về Tam-miêu-tam Phật-đà. Vì sao? Vì tánh của Đại Bồ-tát... là chẳng thể nêu bày.

Trong pháp mà Tôn giả Thiện Hiện đã thuyết chẳng nêu bày về pháp của Đại Bồ-tát; chẳng nêu bày về quả vị Giác ngộ cao tột. Vì sao? Vì tánh của pháp của Đại Bồ-tát... là chẳng thể nêu bày.

Trong pháp mà Tôn giả Thiện Hiện đã thuyết chẳng nêu bày về bậc Cực hỷ; chẳng nêu bày về bậc Ly cấu, bậc Phát quang, bậc Diệm tuệ, bậc Cực nan thắng, bậc Hiện tiền, bậc Viễn hành, bậc Bất động, bậc Thiện tuệ, bậc Pháp vân. Vì sao? Vì tánh của bậc Cực hỷ... là chẳng thể nêu bày.

Trong pháp mà Tôn giả Thiện Hiện đã thuyết chẳng nêu bày về pháp của bậc Cực hỷ; chẳng nêu bày về pháp của bậc Ly cấu, bậc Phát quang, bậc Diệm tuệ, bậc Cực nan thắng, bậc Hiện tiền, bậc Viễn hành, bậc Bất động, bậc Thiện tuệ, bậc Pháp vân. Vì sao? Vì tánh của pháp bậc Cực hỷ... là chẳng thể nêu bày.

Trong pháp mà Tôn giả Thiện Hiện đã thuyết chẳng nêu bày về bậc phàm phu; chẳng nêu bày về bậc Chứng tánh, bậc Đệ bát, bậc Cụ kiến, bậc Bạc, bậc Ly dục, bậc Dĩ biện, bậc Độc giác, bậc Bồ-tát, bậc Như Lai. Vì sao? Vì tánh của bậc phàm phu... là chẳng thể nêu bày.

Trong pháp mà Tôn giả Thiện Hiện đã thuyết chẳng nêu bày về pháp của bậc phàm phu; chẳng nêu bày về pháp của bậc Chứng tánh, bậc Đệ bát, bậc Cụ kiến, bậc Bạc, bậc Ly dục, bậc Dĩ biện, bậc Độc giác, bậc Bồ-tát, bậc Như Lai. Vì sao? Vì tánh của pháp bậc phàm phu... là chẳng thể nêu bày.

Trong pháp mà Tôn giả Thiện Hiện đã thuyết cũng chẳng nêu bày về văn tự, ngữ ngôn. Vì sao? Vì tánh của văn tự, ngữ ngôn... là chẳng thể nêu bày.

Bấy giờ, Cụ thọ Thiện Hiện biết rõ tâm niệm của các Thiên tử liền bảo:

–Đúng vậy, đúng vậy, như các ông nghĩ! các pháp cho đến quả vị Giác ngộ cao tột, văn tự, ngữ ngôn đều chẳng thể đạt được. Cho nên đối với Bát-nhã ba-la-mật-đa, không có người nói, không có người nghe, cũng không có người hiểu. Vì vậy, các ông ở trong pháp nên theo điều đã nói, tu nhẫn kiên cố. Các hữu tình muốn an trú, muốn chứng đắc quả Dự lưu, Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán cũng nương vào nhẫn này mà đạt được cứu cánh. Các hữu tình muốn an trú, muốn được chứng quả Độc giác, đắc quả giác ngộ cũng nương vào nhẫn này mà đạt được cứu cánh. Các hữu tình muốn an trú, muốn được chứng đắc quả vị Giác ngộ cao tột cần phải nương vào nhẫn này để đạt được cứu cánh. Như vậy các Thiên tử, các Đại Bồ-tát từ lúc mới phát tâm cho đến cứu cánh, nên an trú Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa vượt mọi nẻo thuyết giảng, lãnh hội, thấu hiểu, thường siêng năng tu học, chẳng nên rời bỏ.

Khi ấy, các Thiên tử, lại nghĩ:

–Hiện tại, Tôn giả Thiện Hiện muốn vì hữu tình nào mà thuyết pháp gì?

Cụ thọ Thiện Hiện biết rõ tâm niệm của các Thiên tử, nên bảo với họ:

–Thiên tử nên biết, nay ta muốn vì hữu tình như huyễn, như hóa, như mộng mà thuyết pháp như huyễn, như hóa, như mộng. Vì sao? Vì người nghe như vậy, đối với điều đã thuyết, không nghe, không hiểu, không có chỗ chứng.

Các Thiên tử lại hỏi:

–Tôn giả cho rằng người nói, người nghe và pháp đã nói đều là việc như huyễn, như hóa, như mộng chẳng?

Thiện Hiện đáp:

–Đúng vậy, đúng vậy, như các ông đã nói, hữu tình như huyễn, vì đối tượng như huyễn nên thuyết pháp như huyễn. Hữu tình như hóa, vì đối tượng như hóa nên thuyết pháp như hóa. Hữu tình như mộng, vì đối tượng như mộng nên thuyết pháp như mộng.

Thiên tử nên biết, đã thấy ngã là như huyễn, như hóa, như mộng; đã thấy hữu tình, dòng sinh mạng, sự sinh khởi, sự nuôi dưỡng, sự trưởng thành, chủ thể luân hồi, ý sinh, thọ, hành, thức, khả năng làm việc, khả năng khiến người làm việc, khả năng tạo nghiệp, khả năng khiến người tạo nghiệp, khả năng thọ quả báo, khả năng khiến người thọ quả báo, cái biết, cái thấy là như huyễn, như hóa, như mộng. Vì sao? Vì tự tánh của ngã... là không.

Thiên tử nên biết, đã thấy sắc là như huyễn, như hóa, như mộng; đã thấy thọ, tưởng, hành, thức là như huyễn, như hóa, như mộng. Vì sao? Vì tự tánh của sắc uẩn... là không.

Thiên tử nên biết, đã thấy nhãn xứ là như huyễn, như hóa, như mộng; đã thấy nhĩ,

tỷ, thiệt, thân, ý xứ là như huyễn, như hóa, như mộng. Vì sao? Vì tự tánh của nhãn xứ... là không.

Thiên tử nên biết, đã thấy sắc xứ là như huyễn, như hóa, như mộng; đã thấy thanh, hương, vị, xúc, pháp xứ là như huyễn, như hóa, như mộng. Vì sao? Vì tự tánh của sắc xứ... là không.

Thiên tử nên biết, đã thấy nhãn giới là như huyễn, như hóa, như mộng; đã thấy sắc giới, nhãn thức giới và nhãn xúc cùng các thọ do nhãn xúc làm duyên sinh ra là như huyễn, như hóa, như mộng. Vì sao? Vì tự tánh của nhãn giới... là không.

Thiên tử nên biết, đã thấy nhĩ giới là như huyễn, như hóa, như mộng; đã thấy thanh giới, nhĩ thức giới và nhĩ xúc cùng các thọ do nhĩ xúc làm duyên sinh ra là như huyễn, như hóa, như mộng. Vì sao? Vì tự tánh của nhĩ giới... là không.

Thiên tử nên biết, đã thấy tỷ giới là như huyễn, như hóa, như mộng; đã thấy hương giới, tỷ thức giới và tỷ xúc cùng các thọ do tỷ xúc làm duyên sinh ra là như huyễn, như hóa, như mộng. Vì sao? Vì tự tánh của tỷ giới... là không.

Thiên tử nên biết, đã thấy thiệt giới là như huyễn, như hóa, như mộng; đã thấy vị giới, thiệt thức giới và thiệt xúc cùng các thọ do thiệt xúc làm duyên sinh ra là như huyễn, như hóa, như mộng. Vì sao? Vì tự tánh của thiệt giới... là không.

Thiên tử nên biết, đã thấy thân giới là như huyễn, như hóa, như mộng; đã thấy xúc giới, thân thức giới và thân xúc cùng các thọ do thân xúc làm duyên sinh ra là như huyễn, như hóa, như mộng. Vì sao? Vì tự tánh của thân giới... là không.

Thiên tử nên biết, đã thấy ý giới là như huyễn, như hóa, như mộng; đã thấy pháp giới, ý thức giới và ý xúc cùng các thọ do ý xúc làm duyên sinh ra là như huyễn, như hóa, như mộng. Vì sao? Vì tự tánh của ý giới... là không.

Thiên tử nên biết, đã thấy địa giới là như huyễn, như hóa, như mộng; đã thấy thủy, hỏa, phong, không, thức giới là như huyễn, như hóa, như mộng. Vì sao? Vì tự tánh của địa giới... là không.

Thiên tử nên biết, đã thấy Thánh đế khổ là như huyễn, như hóa, như mộng; đã thấy Thánh đế tập, diệt, đạo là như huyễn, như hóa, như mộng. Vì sao? Vì tự tánh của Thánh đế khổ... là không.

Thiên tử nên biết, đã thấy vô minh là như huyễn, như hóa, như mộng; đã thấy hành, thức, danh sắc, lục xứ, xúc, thọ, ái, thủ, hữu, sinh, lão tử, sầu bi khổ ưu não là như huyễn, như hóa, như mộng. Vì sao? Vì tự tánh của vô minh... là không.

Thiên tử nên biết, đã thấy pháp không bên trong là như huyễn, như hóa, như mộng; đã thấy pháp không bên ngoài, pháp không cả trong ngoài, pháp không không, pháp không lớn, pháp không thảng nghĩa, pháp không hữu vi, pháp không vô vi, pháp không rốt ráo, pháp không không biên giới, pháp không tản mạn, pháp không không đối khác, pháp không bản tánh, pháp không tự tướng, pháp không cộng tướng, pháp không nơi tất cả pháp, pháp không chẳng thể nắm bắt được, pháp không không tánh, pháp không tự tánh, pháp không không tánh tự tánh là như huyễn, như hóa, như mộng. Vì sao? Vì tự tánh của pháp không bên trong... là không.

Thiên tử nên biết, đã thấy chân như là như huyễn, như hóa, như mộng; đã thấy pháp giới, pháp tánh, tánh không hư vọng, tánh chẳng đối khác, tánh bình đẳng, tánh ly sinh, pháp định, pháp trụ, thật tế, cảnh giới hư không, cảnh giới chẳng thể nghĩ bàn là như huyễn, như hóa, như mộng. Vì sao? Vì tự tánh của chân như... là không.

